

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Veileder

Veileder om utleveringsforskriften

Forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Veileder

Veileder om utleveringsforskriften

Forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av
opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

Innhold

1 Innledning	5
2 Praktisering av forskriften om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen	6
2.1 Til § 1 Virkeområde	6
2.2 Til § 2 Definisjoner	6
2.3 Til § 3 Retten til å få oppgitt hva som er registrert i grunnboken og matrikkelen	8
2.4 Til § 4 Elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt	10
2.5 Til § 5 Felles bestemmelser om behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen	13
2.6 Til § 6 Stenging av tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen	16
2.7 Til § 7 Bekreftet utskrift fra grunnboken m.m.	17
2.8 Til § 8 Betaling til Statens kartverk	17
2.9 Til § 9 Klage	18
3 Standardvilkår for leveranser av eiendomsinformasjon fra Kartverket	19
3.1 Pris, tilgang og vilkår	19
3.2 Nærmere om de enkelte formene for tilgang til eiendomsinformasjon	20
3.2.1 Endringslogg/ massivuttrekk fra grunnboken og matrikkelen (endringslogg-API)	20
3.2.2 Informasjonstjenestene for direkteoppslag i grunnboken og matrikkelen	20
3.2.3 Stykkpris pr. kall på informasjonstjenestene for grunnboken og matrikkelen	20
3.2.4 Bekreftet grunnboksutskrift	20
3.3 Dokumentasjon vedrørende matrikkelens tekniske grensesnitt	21
3.4 Dokumentasjon vedrørende grunnbokens teknisk grensesnitt:	21
Vedlegg 1	22
Vedlegg 2	23

1 Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i samarbeid med Kartverket utarbeidet en veileder til [forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen](#). Veilederen omhandler retningslinjer for praktiseringen av bestemmelsene i forskriften, standardvilkår knyttet til utlevering av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen, prisvilkår samt tekniske grensesnitt for elektronisk utlevering av opplysninger.

Veilederen erstatter merknadene til forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen som ble sendt Kartverket 20. desember 2013 i brev form.

Veilederens målgruppe er hovedsakelig tinglysings- og matrikkelmyndighetene i forbindelse med deres arbeid med utlevering av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen, dvs. Kartverket og kommunene, samt ulike virksomheter som mottar, utleverer og viderebruker opplysningene. Veilederen er ment å kunne fungere som et oppslagsverk.

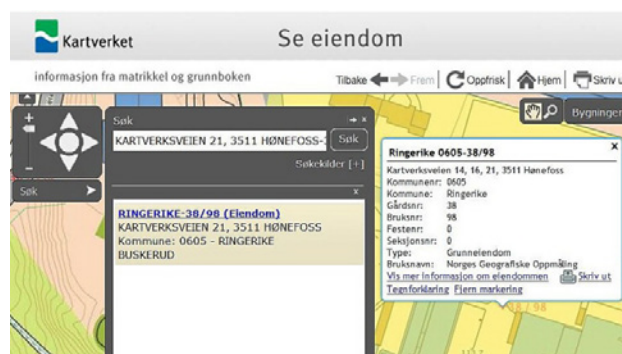
Forskriften om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen trådte i kraft 1. januar 2014. Den er fastsatt med hjemmel i [tinglysingsloven](#) §§ 12b og 38 samt [matrikkeloven](#) §§ 30 og 32. Bakgrunnen for forskriften er i hovedsak markedets behov for mer omfattende tilgang til eiendomsopplysninger.

Det er viktig å fremheve at både grunnboken og matrikkelen i utstrakt grad inneholder personopplysninger, slik at ved praktiseringen av utleveringsforskriften må bestemmelsene i [personopplysningsloven](#) samtidig ivaretas.

Kartverket har på bakgrunn av de nye reglene tilpasset sine tjenester for tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen og utviklet et nytt maskinlesbart grensesnitt for elektronisk tilgang til opplysningene. Grensesnittet gir mulighet for tilgang både i form av enkeltsøk og massiv nedlasting av opplysninger med en oppdateringsmulighet.

Kartverket har også et kundesenter som betjener en kundetelefon og en chat-funksjon, og det leveres ut bekrefte grunnboksutskrifter.

Kartverket har i tillegg internettportalen www.seeiendom.no som viser alle opplysninger fra grunnboken og matrikkelen som er fritt tilgjengelige. Seeiendom består av et søkefelt og et detaljert bakgrunnskart. Når man zoomer inn, vises eiendomsgrenser fra matrikkelen. Ved å søke fram eller klikke på en eiendom vil man se mer informasjon om eiendommen. Man kan søke etter stedsnavn, adresser og eiendommer i hele Norge. Man kan også hente opp grunnboksopplysninger på en eiendom.

Figur 1.1 Skjermdump av Kartverkets egen publikumløsning www.seeiendom.no.

2 Praktisering av forskriften om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

2.1 Til § 1 Virkeområde

§ 1 Virkeområde

Denne forskriften gjelder tinglysnings- og matrikkelmyndighetenes utlevering av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen. Forskriften gjelder også virksomheters utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen.

Forskriftens virkeområde er definert i bestemmelsen. Forskriften gjelder for det første tinglysnings- og matrikkelmyndighetenes utlevering av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen. Med dette menes Kartverket som tinglysningsmyndighet og sentral matrikkelmyndighet samt kommunen som lokal matrikkelmyndighet.

Forskriften gjelder også virksomheters utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen. Virksomhetsbegrepet er definert i § 2 bokstav d i forskriften.

Regler om tinglysningsmyndighetens behandling av grunnboken framgår av [tinglysningsforskriften](#). Regler om matrikkelmyndighetenes behandling av matrikkelen framgår av [matrikkelforskriften](#), herunder også andre myndigheters føring i medhold av matrikkelloven § 22. Matrikkelforskriften har også bestemmelser om innsyn i matrikkelen og utstedelse av matrikkelbrev, jf. bl.a. matrikkelforskriften §§ 9 og 11.

2.2 Til § 2 Definisjoner

§ 2 Definisjoner

I denne forskriften betyr:

- a. grunnboken: statens offisielle register over tinglyste dokumenter som gjelder fast eiendom, samt rettsstiftelser som gjelder borettslagsandeler, jf. tinglysningsforskriften § 10 første ledd
- b. matrikkelen: statens offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser, jf. matrikkellova § 3 bokstav a)
- c. registerenhet: enhet registrert i matrikkelen eller grunnboken med eget matrikkelnummer eller egen andel i borettslag
- d. virksomhet: selskap, stiftelse, enkeltpersonforetak eller offentlig organ registrert i enhetsregisteret, unntatt Statens kartverk
- e. behandling av opplysninger: enhver bruk av opplysninger hentet fra grunnboken og matrikkelen, som f.eks. sammenstilling, lagring, visning, viderebruk og utlevering eller en kombinasjon av slike bruksmåter
- f. tilgangskontroll: et system for å identifisere og autentisere brukere
- g. skjermingsverdige bygningstyper: kraftstasjon, transformatorstasjon, annen energiforsyningsbygning eller bygning som har nær tilknytning til eller tjener slik bygning, silobygning, telekommunikasjonsbygning, fengselsbygning eller bygning som har nær tilknytning til eller tjener slik bygning, stasjon for radarovervåking av fly eller skipstrafikk, tilfluktsrom eller bunker, annen beredskapsbygning eller bygning som har nær tilknytning til eller tjener slik bygning.

Bokstav a fastslår at med grunnboken menes statens offisielle register over tinglyste dokumenter som gjelder fast eiendom, samt rettsstiftelser som gjelder borettslagsandeler, jf. tinglysningsforskriften § 10 første ledd. I dette ligger at selv om forskriften åpner for etablering av private og offentlige eiendomsregistre med opplysninger fra grunnboken, finnes det bare én grunnbok, og den befinner seg hos Kartverket. Private eller offentlige registre basert på grunnboksopplysninger, må altså gis en annen betegnelse enn «grunnbok».

“
...det finnes bare én grunnbok, og den befinner seg hos Kartverket...
det finnes bare én matrikkel, og den befinner seg hos Kartverket...
”

Bokstav b fastslår at med matrikkelen menes statens offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser, jf. matrikkeloven § 3 bokstav a. Tilsvarende som for grunnboken, ligger det i dette at selv om forskriften åpner for etablering av private og offentlige eiendomsregistre med opplysninger fra matrikkelen, finnes det bare én matrikkel, og den befinner seg hos Kartverket. Private eller offentlige registre basert på matrikelopplysninger, må altså gis en betegnelse som gjør at de ikke kan bli forvekslet med det offisielle registeret.

Bokstav c fastslår at med registerenhet menes enhet registrert i matrikkelen eller grunnboken med eget matrikelnummer eller egen andel i borettslag.

Bokstav d fastslår at med virksomhet menes selskap, stiftelse, enkeltpersonforetak eller offentlig organ registrert i enhetsregisteret. Kommunene omfattes også av definisjonen. Kartverket omfattes imidlertid ikke av virksomhetsdefinisjonen i forskriften. Når forskriftens bestemmelser retter seg mot Kartverket, sies det eksplisitt.

Bokstav e fastslår at med behandling av opplysninger menes enhver bruk av opplysninger hentet fra grunnboken og matrikkelen, som f.eks. sammenstilling, lagring, visning, viderebruk og utlevering eller en kombinasjon av slike bruksmåter. Definisjonen tar utgangspunkt i definisjonen av behandling av personopplysninger i personopplysningsloven § 2 nr. 2, men gjelder alle typer opplysninger uavhengig av om disse regnes som personopplysninger eller ikke.

Forskriftens behandlingsbegrep omfatter ikke Kartverkets saksbehandling og annet arbeid i forbindelse med tinglysing og administrasjon av grunnboken.

Behandlingsbegrepet omfatter heller ikke Kartverkets, kommunenes og andre myndigheters føring av matrikkelen.

Bokstav f fastslår at med tilgangskontroll menes et system for å *identifisere* og *autentisere* brukere for å kunne avgjøre om vedkommende har rett til å behandle informasjonen. Bestemmelsen må ses i sammenheng med den tidligere bestemmelsen i matrikkelforskriften § 12 tredje ledd der det bl.a. framkom at «*opplysningene kan bare legges ut på Internett hvis det er hjemmel for å utlevere opplysningene og bruken av opplysningene blir kontrollert. Ved informasjonskontroll skal brukeren identifiseres slik at det kan bringes på det rene at informasjonen bare utleveres til land som sikrer forsvarlig behandling av opplysningene.*»

En tilgangskontroll kan skje ved tekniske mekanismer.

Ved tilgangskontroll skal brukeren *identifiseres* bl.a. for at det skal kunne bringes på det rene at opplysninger som inneholder personopplysninger bare avgis til land som sikrer forsvarlig behandling av opplysningene. Forespørsler fra EØS-land behandles som forespørsler fra Norge. Forespørsler fra andre land enn EØS-land må behandles i samsvar med personopplysningsloven kapittel V og personopplysningsforskriften kapittel 6. En kontroll av IP-adressenes opphav vil kunne være tilstrekkelig identifisering i denne sammenheng. Dersom personer med IP-adresser knyttet til andre land enn EØS-land ønsker opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen, vil e-post, chat eller telefon kunne benyttes.

Tilgangskontrollen må også innebære en *autentisering* av brukeren der det kontrolleres at mottakeren av opplysningene er en person/virksomhet og ikke en maskin. Det legges til grunn at for å oppfylle vilkåret om autentisering er det tilstrekkelig å kreve bruk av gyldig betalingskort eller at det opprettes en bruker der man får tilsendt et passord pr. sms.

Kravet om tilgangskontroll, jf. §§ 3 femte ledd og 5 sjette ledd, er i forskriften kombinert med begrensninger i antall søk. Begrunnelsen bak bestemmelsen om begrensninger i antall søk knytter seg til behovet for å hindre for stor spredning av personopplysninger.

Det er ellers viktig å merke seg at forskriften § 2 er en definisjonsbestemmelse. I hvilken sammenheng tilgangskontroll kreves, fremkommer av forskriftens øvrige bestemmelser.

Bokstav g fastslår at skjermingsverdige bygningstyper er kraftstasjon, transformatorstasjon, annen energiforsyningsbygning eller bygning som har nær tilknytning til

eller tjener slik bygning, silobygning, telekommunikasjonsbygning, fengselsbygning eller bygning som har nær tilknytning til eller tjener slik bygning, stasjon for radarovervåking av fly eller skipstrafikk, tilfluktsrom eller bunker, annen beredskapsbygning eller bygning som har nær tilknytning til eller tjener slik bygning. Bygningstypene er hentet fra føringsinstruksen for matrikkelen som på dette punktet bygger på NS 3457 Bygningstypetabell.

2.3 Til § 3 Retten til å få oppgitt hva som er registrert i grunnboken og matrikkelen

§ 3 Retten til å få oppgitt hva som er registrert i grunnboken og matrikkelen

(1) Statens kartverk skal på forespørsel opplyse om hva som er registrert i grunnboken om en bestemt registerenhet, med unntak av opplysninger om personers fødselsnummer og D-nummer.

(2) Statens kartverk skal på forespørsel gi følgende opplysninger fra matrikkelen om bestemte matrikkelenheter, adresser eller bygninger:

- a) matrikkelnummer, matrikkelenhetstype, areal, grenselinjer, grensepunkt, kulturminner, forurenser i grunnen,
- b) bygningsnummer, næringsgruppe, bygningsstatus og bygningstype med unntak av skjermingsverdige bygningstyper,
- c) vegadresse, adressetilleggsnavn, matrikkeladresse, matrikkeladressenavn og opplysninger om grunnkrets, valgkrets, kirkesokn, tettsted og postnummer,
- d) tilhørende koordinater.

(3) Statens kartverk skal gi den som har berettiget interesse etter matrikkellova § 30 annet ledd følgende opplysninger fra matrikkelen: hvem som er registrert eier eller fester, avtale eller vedtak om erverv av grunn til offentlig veg eller jernbane, framsett krav om sak for jordskifteretten, bebygd areal, antall etasjer og deres bruksareal, heis, bygningshistoriske opplysninger, vannforsyning, avløp, energikilder og oppvarming, pålegg som gjelder bruk av grunn eller bygninger, adresser til matrikkelenheter, bygninger og bruksenheter, og sammenheng mellom matrikkelenheter, adresser og bygninger.

(4) Statens kartverk skal i tillegg gi den som har hjemmel i matrikkellova § 30 første ledd andre opplysninger om hva som er registrert i matrikkelen i samsvar med formålet med behandlingen.

(5) Opplysningene kan gis muntlig, skriftlig eller gjøres tilgjengelig for søking eller visning på Internett med tilgangskontroll og begrensninger i antall søk. Kommunen kan på tilsvarende måte gi opplysninger som nevnt i annet til fjerde ledd.

Bestemmelsen gjelder retten til å få oppgitt hva som er registrert i grunnboken og matrikkelen om bestemte registerenheter. Bestemmelsen er primært rettet mot de som har et eget behov for tilgang til opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen. For virksomheters viderebruk av opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen er bestemmelsen i § 4 om elektronisk tilgang via et maskinlesbart grensesnitt mer anvendelig.

Det må trekkes et skille mellom bestemmelser om utlevering og bestemmelser om innsyn. Bestemmelser om innsyn framgår av matrikkelloven § 29, matrikkelforskriften § 11 og tinglysningsforskriften § 23.

Se vedlegg 1 som gir en skjematisk oversikt over bestemmelsen.

Bestemmelsen sier ikke noe om eventuell betaling for opplysningene. Dette reguleres i § 8, se nedenfor.

Første ledd fastslår at Kartverket på forespørsel skal gi opplysninger fra grunnboken om en bestemt registerenhet, unntatt opplysninger om fødselsnummer og D-nummer.

Annet ledd regulerer hvilke opplysninger fra matrikkelen om bestemte matrikkelenheter, adresser eller bygninger som på forespørsel kan gis til enhver. Disse opplysningene kan benyttes i åpne internettløsninger idet de ikke er underlagt bestemmelsene om tilgangskontroll og begrensninger i antall søk etter forskriften § 5 sjette ledd.

Bestemmelsen er gitt med hjemmel i matrikkelloven § 30 tredje ledd. Bestemmelsen tilsvarende i all hovedsak den tidligere bestemmelsen i matrikkelforskriften § 13 første ledd, men er gjort noe mer innskrenket som følge av at det er innført restriksjoner knyttet til enkelte skjermingsverdige bygningstyper, jf. § 2 bokstav g.

Tredje ledd fastslår at Kartverket skal gi den som har berettiget interesse etter matrikkelloven § 30 annet ledd nærmere angitte opplysninger fra matrikkelen.

Undervisnings- eller forskningsformål anses uten nærmere vurdering som berettiget interesse.

Bestemmelsen innebærer at det skal oppgis et formål med innhentingen av opplysningene, men det er ikke ment at det skal være en «høy terskel» for hvilket formål som faller innenfor begrepet berettiget interesse. Bestemmelsen erstatter den tidligere bestemmelsen i matrikkelforskriften § 14 tredje og fjerde ledd. Begrepet berettiget interesse er hentet fra matrikkelloven § 30 annet ledd (på nynorsk «rettkommen interesse»).

Den som har et næringsformål og som dermed anses for å ha berettiget interesse, kan ikke benytte opplysningene

til fritt videresalg ved salg av f.eks. en app eller en internett-løsning. Alle som får opplysningene må ha en berettiget interesse. Det innebærer at reglene for utlevering av opplysningene også gjelder for de som mottar opplysningene i neste ledd.

Fjerde ledd fastslår at Kartverket skal gi den som har hjemmel i matrikkelloven § 30 første ledd andre opplysninger i samsvar med formålet med behandlingen. Bestemmelsen i matrikkelloven § 30 første ledd lyder som følger:

Eksempler

Som utgangspunkt vil enhver form for samfunnsformål knyttet til eiendomsinteresser og annen næringsvirksomhet basert på de aktuelle opplysningene kunne anses som berettiget interesse, forutsatt at forskriftens øvrige bestemmelser overholdes.

Som eksempel på næringsvirksomhet der det vil kunne foreligge berettiget interesse, vil være entreprenørvirksomhet, energiselskapers virksomhet etc. Det vil også kunne foreligge berettiget interesse for borettslag, velforeninger og andre ideelle organisasjoner som har behov for opplysninger for å utøve sin virksomhet. I disse tilfellene vil det ofte også foreligge andre hjemler for utlevering av matrikkellopplysninger. Tilsvarende gjelder for privatpersoner som har behov for opplysninger for å ivareta egne rettigheter og plikter. Det må legges til grunn at virksomheter som er opplistet i § 4 tredje ledd og som kan få alle opplysninger via det maskinlesbare grensesnittet også har berettiget interesse.

Et behov for å komme i kontakt med enkeltpersoner, f.eks. for direkte reklame, regnes ikke som berettiget interesse. Vi minner ellers om forbudet mot å benytte opplysningene til reklame- eller markedsføringsformål uten etter samtykke fra den opplysningene gjelder, jf. forskriftens § 5 tredje ledd, se nedenfor. Det må anses klart at ren nysgjerrighet ikke er en berettiget interesse.

«Matrikkellopplysninger kan utleverast:

- a) for offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon,*
- b) for oppgaver etter denne lova, plan- og bygningslova eller eigarseksjonslova,*
- c) ved søknad om offentlig løype, eller*
- d) for å ta hand om andre interesser knytte til rådvælde over matrikkeleiningar eller bruken av dei.»*

Bestemmelsens bokstav a) reiser enkelte tolknings-spørsmål. Det nærmere innholdet i bestemmelsen vil derfor bli kommentert i det følgende:

Alle offentlige virksomheter faller innenfor begrepet offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon etter matrikkelloven § 30 første ledd bokstav a såfremt de utfører myndighetspålagte oppgaver. Statistisk sentralbyrå, Jernbaneverket, Jordskifteretten, NAV, Politiet og Helseforetakene vil være eksempler på offentlige virksomheter som vil kunne få matrikkellopplysninger etter denne bestemmelsen. Beregning, utsending og innfordring av krav om kommunale eller statlige avgifter regnes også som offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon.

Med offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon menes også utsending av offentlig informasjon i sammenheng med slik virksomhet. Det kreves at den offentlige informasjonen er hovedformålet og at utsendelsen også framtrer slik for mottakeren.

Dersom kommunen for eksempel sender en informasjonsbrosjyre til bostedsadressen til alle hytteeiere i kommunen, faller dette inn under bestemmelsen. Dette gjelder selv om brosjyren også inneholder markedsføring av varer eller tjenester (reklame). Se nedenfor under § 5 om hva som regnes som direkte reklame. Det kreves altså at den offentlige informasjonen er hovedformålet, og at det ikke sendes ut slike brosjyrer med mindre det er et reelt behov for informasjonen fra kommunen.

Hva som regnes som offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon må ellers vurderes ut fra oppgavens art og karakter, ikke hvordan den er organisert. Kommunal administrasjon kan for eksempel unntaksvis utføres av et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak på vegne av en kommune, selv om en slik organisasjonsform som oftest er valgt for å utføre mer forretningspregede oppgaver.

Offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon er videre ikke avgrenset til lovpålagte oppgaver, men kan også omfatte andre allmennyttige formål. I enkelte tilfeller vil informasjon om allmennyttige formål som kommunen sender ut på vegne av andre, likevel måtte betraktes som markedsføring av varer og tjenester. For eksempel vil anmodning om betaling av frivillig løypeavgift («tiggerbrev») etter omstendighetene regnes som reklame, og ikke kommunal informasjon.

Bestemmelsen i forskriften § 3 fjerde ledd erstatter den tidligere bestemmelsen i matrikkelforskriften § 14 første og annet ledd. Det må legges til grunn at virksomheter som er opplistet i § 4 tredje ledd og som kan få alle opplysninger via det maskinlesbare grensesnittet, også kan få enkeltopplysninger fra matrikkelen i medhold av § 3 fjerde ledd, jf. matrikkelloven § 30 første ledd d). Se den tidligere bestemmelsen i matrikkelforskriften § 14 annet ledd som uttrykkelig henviste til matrikkelloven § 30 første ledd bokstav d).

Femte ledd fastslår at opplysningene kan gis muntlig, skriftlig eller gjøres tilgjengelig for søking eller visning på internett med tilgangskontroll og begrensninger i antall søk. Tilgangskontroll er definert i § 2 bokstav f som det å identifisere og autentisere brukere. Se ovenfor under § 2 bokstav f for en nærmere beskrivelse av tilgangskontroll og nedenfor under § 5 sjette ledd for nærmere informasjon om muligheten til å gjøre opplysningene tilgjengelig på internett.

Kommunen kan på tilsvarende måte gi opplysninger som nevnt i annet til fjerde ledd. Det er altså ingen plikt for kommunen å utlevere opplysninger etter bestemmelsene i denne paragrafen. Regler om kommunens plikt til å gi innsyn i matrikkelen framgår av matrikkelforskriften § 11.

2.4 Til § 4 Elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt

§ 4 Elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt

(1) Statens kartverk skal gi virksomheter elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via et spesifisert maskinlesbart grensesnitt for kommunikasjon mellom programvarekomponenter. Grensesnittet skal gi mulighet for søking i, visning av og nedlasting av hele eller deler av innholdet i grunnboken og matrikkelen. Tilgang kan på forespørsel fra virksomheten også gis i maskinlesbar form på annet egnet distribusjonsmedium.

(2) Tilgang gis på standardvilkår fastsatt av Statens kartverk til virksomhet som har hjemmel til å behandle opplysningene etter denne forskriften.

(3) Følgende virksomheter og virksomheter som viderefremidler opplysninger til disse, kan få elektronisk tilgang via et maskinlesbart grensesnitt til alle opplysninger fra grunnboken og matrikkelen, med mindre annet er bestemt i denne forskrift:

- a) advokater og personer med tillatelse fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet til å drive rettshjelps- virksomhet,
- b) banker,
- c) forsikringsselskap,
- d) finansieringsforetak,
- e) person eller foretak som driver inkassovirksomhet etter inkassoloven § 4 første ledd,
- f) kredittopplysningsforetak,
- g) namsmyndighet,
- h) staten, kommuner, fylkeskommuner,
- i) eiendomsmeglerforetak,
- j) statsautoriserte og registrerte revisorer,

k) domstoler,

l) presseorgan etter mediefridomslova § 2 første ledd for bruk til journalistiske formål,

m) andre etter særskilt samtykke fra Statens kartverk.

(4) Virksomhet som kan dokumentere berettiget interesse eller som viderefremidler opplysninger til slike virksomheter, kan gis elektronisk tilgang via et maskinlesbart grensesnitt til opplysninger fra grunnboken, med unntak av fødselsnummer, D-nummer og pengeheftelser som er knyttet til slike nummer. Undervisnings- eller forskningsformål anses som berettiget interesse.

(5) Virksomhet som har berettiget interesse etter matrikellova § 30 annet ledd eller som viderefremidler opplysninger til noen med slik interesse, kan få opplysninger fra matrikkelen som nevnt i denne forskriften § 3 tredje ledd elektronisk via et maskinlesbart grensesnitt.

(6) Virksomhet som har hjemmel i matrikellova § 30 første ledd eller som viderefremidler opplysninger til noen med slik hjemmel, kan i tillegg få andre opplysninger om hva som er registrert i matrikkelen i samsvar med formålet med behandlingen.

(7) Opplysninger fra matrikkelen som nevnt i § 3 annet ledd kan behandles av enhver i samsvar med matrikellova § 30 tredje ledd. Det samme gjelder statistisk informasjon som ikke kan knyttes til enkeltperson.

Se vedlegg 2 som gir en skjematisk oversikt over bestemmelsen.

Første ledd fastslår at Kartverket skal gi virksomheter elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via et spesifisert maskinlesbart grensesnitt for kommunikasjon mellom programvarekomponenter. Med maskinlesbart grensesnitt forutsettes det direkte kommunikasjon mellom programvarekomponenter. Et vedlegg til en e-post oppfyller ikke dette kravet. Grensesnittet skal gi mulighet for søking i, visning av og nedlasting av hele eller deler av innholdet i grunnboken og matrikkelen.

Tilgang kan på forespørsel fra virksomheten også gis i maskinlesbar form på annet egnet distribusjonsmedium. Dette vil for eksempel kunne være på cd, dvd eller som filvedlegg til en e-post. Dette krever imidlertid at begge parter er enige. Bestemmelsen er primært utformet med sikte på å ivareta databasedump, f.eks. ved første gangs etablering i en virksomhet av ekstern base for lokal lagring.

Teknisk sett består grensesnittet for grunnboken av et sett spørretjenester, mulighet for samlet uttrekk av data og tilgang til en endringslogg.

Spørretjenestene gir spesifikk oversikt over de ulike tinglyste opplysningene, for eksempel oversikt over tinglyste heftelser som er registrert på en registerenhet eller en person, servitutter, leieavtaler, festekontrakter eller andre rettigheter. Tjenestene er basert på xml-formatet og gir således brukeren teknisk mulighet til å foreta alle typer behandling av mottatte data og til å viderebruke dataene.

Brukere som ønsker å holde egne dataregistre løpende oppdatert med opplysninger fra grunnboken, vil kunne gjøre det ved først å få et samlet uttrekk av opplysningene slik de foreligger i grunnboken. Brukeren får deretter tilgang til en endringslogg som til enhver tid opplyser om alle endringer i grunnboken siden brukeren sist kalte opp endringsloggen.

Både spørretjenestene, samlet uttrekk og endringslogg gir tilgang til opplysningene slik de er registrert i grunnboken (grunndata) på det datamodellnivået som gjelder. Spørretjenestene som gir samlet oversikt over all grunnboksinformasjon registrert på en registerenhet, er basert på pdf-formatet og krever ikke inngående kjennskap til grunnbokens oppbygging og virkemåte. For at brukeren skal kunne gjøre seg nytte av de øvrige tjenestene, må imidlertid vedkommende skaffe seg mer inngående kunnskap om grunnbokens datatekniske og juridiske oppbygging.

Kartverket har utarbeidet informasjon og dokumentasjonsverktøy som gir en nærmere beskrivelse av hvordan grensesnittet skal benyttes. Dokumentasjon og det tekniske grensesnittet skal gi alle virksomheter åpen og ikke-diskriminerende tilgang til oppbyggingen av og innholdet i grunnboken.

Grensesnittet for matrikkelen følger de samme prinsippene som grensesnittet for grunnboken. Grensesnittet for matrikkelen har vært i produksjon i flere år og har vært brukt av virksomheter som har levert arbeid for kommuner og andre offentlige myndigheter som har hatt hjemmel til å behandle matrikkelopplysninger etter de tidligere bestemmelsene i matrikkelforskriften. Virksomheter vil nå kunne benytte grensesnittet for å levere kommersielle tjenester og til annen viderebruk av opplysninger fra matrikkelen i henhold til de nye reglene i forskriften.

Annet ledd fastslår at tilgang gis på standardvilkår fastsatt av Kartverket til virksomhet som har hjemmel til å behandle opplysningene etter forskriften. Standardvilkårene vil bl.a. fastslå de nærmere vilkårene for den elektroniske tilgangen. Standardvilkårene vil ikke begrense virksomhetenes viderebruk av opplysningene ut over hva som fremgår av lov og forskrift.

Virksomheten skal bekrefte at den har hjemmel til å behandle opplysningene, hvem som er

behandlingsansvarlig og at vedkommende er kjent med de krav som stilles til behandlingen etter lov og forskrift, jf. § 5 første og andre ledd.

Tredje ledd fastslår at nærmere angitte virksomheter og virksomheter som videreformidler opplysninger til disse, kan få elektronisk tilgang via et maskinlesbart grensesnitt til alle opplysninger fra grunnboken og matrikkelen.

Disse virksomhetene kan følgelig få alle opplysninger fra grunnboken, inkludert fødselsnummer, D-nummer og pengeheftelser samt matrikkelopplysninger. Det gis likevel ikke tilgang til opplysninger om fortrolig eller strengt fortrolig adresse eller om skjermingsverdige bygnings- typer, jf. forskriften § 5.

Opplytningen tilsvarer i all hovedsak den tidligere gjeldende bestemmelsen i matrikkelforskriften § 14 annet ledd samt tinglysningsforskriften § 20 syvende ledd, med enkelte mindre endringer. Tidligere sto det uttrykkelig i matrikkelforskriften § 14 annet ledd at opplysningene kunne utleveres «som ledd i deres virksomhet». Selv om dette ikke fremgår uttrykkelig i bestemmelsen nå, er det ikke ment å være noen endring i dette. Det innebærer at de aktuelle virksomhetene som er listet opp må bruke opplysningene til virksomhetens oppgaver, ikke til utenforliggende formål.

Bokstav l om presseorgan for bruk til journalistiske formål er ny på listen. Den tidligere matrikkelforskriften § 14 tredje ledd tredje punktum hadde også en bestemmelse om utlevering av opplysninger til presseorgan. Slik bestemmelsen da lød kunne alle opplysninger med unntak av fødselsnummer og bostedsadresse utleveres.

I forbindelse med journalistisk virksomhet kan presseorgan publisere enkeltopplysninger fra matrikkelen i en redaksjonell sammenheng, men kan ikke etablere elektroniske søke-, visnings- eller nedlastningstjenester, eller på annen måte publisere vesentlige deler av matrikkelen ut over det som framgår av forskriften § 3 annet ledd.

Eksempel

Et eksempel på en virksomhet som vil kunne få særskilt samtykke fra Kartverket til å få utlevert opplysninger etter bokstav m, vil kunne være et forskningsprosjekt som etter en konkret vurdering har et betryggende system for behandling av personopplysninger. Det må sendes en utfyllende søknad om forskningsprosjektet til Kartverket, som vurderer prosjektet særlig med tanke på behandlingen av personopplysninger.

Tilgangen for virksomhetene nevnt i bokstav a til m kan skje ved videreformidling gjennom flere ledd.

Det er kun den aktuelle virksomheten som får adgang til opplysninger etter bestemmelsen. Dersom oppgavene settes bort til en annen virksomhet, følger normalt ikke tilgangen med. Dette kan imidlertid stille seg annerledes dersom virksomheten har en databehandleravtaler etter personopplysningsloven eller dersom virksomheten har behandlingsgrunnlag på selvstendig grunnlag.

Fjerde ledd fastslår at virksomhet som kan dokumentere berettiget interesse eller som videreformidler opplysninger til slike virksomheter kan gis elektronisk tilgang via et maskinlesbart grensesnitt til opplysninger fra grunnboken, med unntak av fødselsnummer, D-nummer og pengeheftelser som er knyttet til slike nummer. Det må legges til grunn i praksis at det ikke bare er videreformidling til virksomheter, men også videreformidling til andre som har berettiget interesse som omfattes av bestemmelsen, jf. femte og sjette ledd i bestemmelsen som har en annen formulering.

Undervisnings- eller forskningsformål anses som berettiget interesse. Berettiget interesse er hentet fra matrikkelloven § 30 annet ledd (på nynorsk «rettkommen interesse»).

Når det gjelder det nærmere innholdet i uttrykket berettiget interesse, viser vi til vurderingen ovenfor under § 3 tredje ledd som er tilsvarende.

Vi minner om forbudet mot å benytte opplysningene til reklame- eller markedsføringsformål uten etter samtykke fra den opplysningene gjelder, se nærmere om dette under § 5 nedenfor.

Femte ledd fastslår at virksomhet som har berettiget interesse etter matrikkelloven § 30 annet ledd eller som videreformidler opplysninger til noen med slik interesse, kan få opplysninger fra matrikkelen som nevnt i denne forskriften § 3 tredje ledd elektronisk via et maskinlesbart grensesnitt. Tilgangen kan skje ved videreformidling gjennom flere virksomheter. Bestemmelsen erstatter matrikkelforskriften § 14 tredje og fjerde ledd.

Sjette ledd fastslår at virksomhet som har hjemmel i matrikkelloven § 30 første ledd eller som videreformidler opplysninger til noen med slik hjemmel, kan få opplysninger om hva som er registrert i matrikkelen i samsvar med formålet med behandlingen. Tilgangen kan skje ved videreformidling gjennom flere virksomheter.

Syvende ledd fastslår at opplysninger fra matrikkelen som nevnt i § 3 annet ledd kan behandles av enhver

i samsvar med matrikkelloven § 30 tredje ledd. Det samme gjelder statistisk informasjon som ikke kan knyttes til enkeltperson.

§ 5 Felles bestemmelser om behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

(1) Virksomhet som behandler opplysninger fra grunnboken og matrikkelen er behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven § 2 nr. 4. Virksomheter kan likevel avtale at den som mottar opplysninger skal være databehandler etter personopplysningsloven § 2 nr. 5.

(2) Statens kartverk og virksomheter skal informere mottakeren av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen om at vedkommende er ansvarlig for at behandling skjer i samsvar med gjeldende regelverk. Opplysninger fra grunnboken og matrikkelen, med unntak av opplysninger fra matrikkelen nevnt i § 3 annet ledd, kan bare gis elektronisk via maskinlesbart grensesnitt til mottakere som skriftlig erklærer at de vil overholde gjeldende personvernlovgivning. Virksomhet som får elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt, må ha system for internkontroll som sikrer at alle offentlige krav til behandling av opplysningene ivaretas og etterleves, jf. personopplysningsloven § 14.

(3) Opplysninger fra grunnboken og matrikkelen kan utleveres og behandles når registrert eier eller registrert fester har samtykket i dette. Ingen kan benytte opplysninger fra grunnboken og matrikkelen til reklame- eller markedsføringsformål uten etter samtykke fra den opplysningene gjelder.

(4) Fødselsnummer og D-nummer kan bare behandles når det er saklig behov for sikker identifisering og dette er nødvendig for å oppnå slik identifisering, jf. personopplysningsloven § 12.

(5) Behandling av matrikelopplysninger kan ikke skje i et omfang som er i strid med sikkerhetsloven.

(6) Opplysningene kan kun gjøres tilgjengelig for søking eller visning på Internett med tilgangskontroll og begrensninger i antall søk. Krav om tilgangskontroll gjelder ikke opplysninger fra grunnboken om hjemmelsovergang og opplysninger fra matrikkelen som nevnt i § 3 annet ledd.

(7) Virksomheten skal holde personopplysninger fra grunnboken og matrikkelen oppdaterte og ikke lagre disse lenger enn det som er nødvendig for å gjennomføre formålet med behandlingen, jf. personopplysningsloven § 28.

(8) Enhver som får tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen om vitale personlige eller offentlige interesser, er underlagt reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven kapittel III.

(9) Tilgang til opplysninger om skjermingsverdige bygningstyper gis etter særskilt samtykke fra Statens kartverk. Slikt samtykke kan bare gis dersom vitale personlige eller offentlige interesser ikke blir skadelidende.

(10) Tilgang til opplysninger om registerenhet hvor person har fortrolig eller strengt fortrolig adresse gis etter særskilt samtykke fra Statens kartverk. Statens kartverk kan delegere oppgaven til kommunen.

2.5 Til § 5 Felles bestemmelser om behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

Første ledd fastslår at virksomhet som behandler opplysninger fra grunnboken og matrikkelen, er behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven § 2 nr. 4. Personopplysningsloven pålegger den behandlingsansvarlige en rekke plikter.

I følge personopplysningsloven § 8 første ledd kan personopplysninger behandles dersom det i lov er fastsatt at det er adgang til slik behandling. Virksomheter kan likevel avtale at den som mottar opplysninger skal være databehandler etter personopplysningsloven § 2 nr. 5. Dette innebærer at virksomheter som utleverer opplysninger har adgang til å inngå databehandleravtaler med sine kunder i medhold av personopplysningsloven dersom det er ønskelig.

Annet ledd fastslår at Kartverket og virksomheter skal informere om at mottakeren er ansvarlig for at behandling skjer i samsvar med gjeldende regelverk. Det gjelder særlig reglene i denne forskriften, tinglysingsloven og matrikkelloven med forskrifter samt personopplysningsloven og regler gitt i medhold av denne. For matrikelopplysninger kan sikkerhetsloven også komme til anvendelse. For taushetsbelagte opplysninger gjelder forvaltningsloven tilsvarende.

Opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen kan bare gis elektronisk via maskinlesbart grensesnitt til mottakere som skriftlig erklærer at de vil overholde gjeldende personvernlovgivning. Kartverket eller en virksomhet som viderefremidler opplysninger via slikt grensesnitt skal herunder kontrollere at opplysninger som inneholder personopplysninger bare avgis til land som sikrer forsvarlig behandling av opplysningene. Forespørsler fra EØS-land behandles som forespørsler fra Norge. Forespørsler fra andre land enn EØS-land må behandles i samsvar med personopplysningsloven kapittel V og personopplysningsforskriften kapittel 6.

Dersom den virksomheten som utleverer opplysninger har avtaler med mottaker som sikrer at disse bestemmelsene overholdes, vil det være tilstrekkelig etter forskriften. Mottakeren vil bli behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven, se ovenfor under § 5 første ledd, og vil selv stå ansvarlig for sin behandling av personopplysninger.

Opplysninger som nevnt i § 3 annet ledd anses som uproblematisk i forhold til personopplysningsloven, og kan behandles for alle formål, jf. matrikkelloven § 30 tredje ledd.

Virksomhet som får elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen via et maskinlesbart grensesnitt, må ha et system for internkontroll som sikrer at alle offentlige krav til behandling av opplysningene ivaretas og etterleves, jf. personopplysningsloven § 14.

Tredje ledd fastslår at opplysninger fra grunnboken og matrikkelen kan utleveres og behandles når registrert eier eller registrert fester har samtykket i dette. Dette innebærer altså at alle opplysninger kan utleveres dersom vedkommende har samtykket.

Samtykket må være i form av en frivillig og uttrykkelig erklæring fra vedkommende om at han eller hun godtar behandling av opplysninger om seg selv, jf. personopplysningsloven § 2 nr. 7.

Ingen kan benytte opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen til reklame- eller markedsføringsformål uten etter samtykke fra den opplysningene gjelder.

Det er altså forbudt å bruke opplysninger fra matrikkelen til direkte reklame uten samtykke fra alle dette gjelder. Direkte markedsføring rettet mot kontaktperson krever således samtykke både fra eier og vedkommende kontaktperson.

Rammes formålet av forbudet mot direkte reklame?

Ikke tillatt

Følgende eksempler viser formål som må anses for å rammes av forbudet mot direkte reklame:

- Kontakte grunneiere eller festere med oppfordring om at disse skal bidra til å dekke kostnader med anlegg eller drift av skiløyper, påskeberedskap eller andre ideelle eller kommersielle arrangementer.
- Kontakte grunneiere eller festere for å informere om at det er mulig å inngå kundeforhold om fiberbasert bredbånd.

Tillatt

Følgende eksempler viser formål som må anses for ikke å rammes av forbudet mot direkte reklame:

- Informere grunneiere eller festere langs en konkurransetrase om arrangement av sykkeløp/orienteringsløp.
- Kontakte grunneiere eller festere for å etablere en interesseorganisasjon/velforening/ løypelag.
- Kontakte grunneiere eller festere for å mobilisere engasjement i forbindelse med et planlagt offentlig eller privat tiltak, som f.eks. en vindmøllepark.

Siden opplysninger om eiendommens eller bygningens adresse kan utleveres for ethvert formål, er det ikke noe i veien for å benytte slike opplysninger som grunnlag for å distribuere uadressert reklame.

Det er viktig å minne om at hjemmelen for selve utleveringen må finnes i forskriften § 3 eller § 4. De ovenfor nevnte tilfellene som ikke rammes av reklameforbudet, vil for eksempel kunne vurderes i forhold til matrikkeloven § 30 første ledd bokstav d som fastslår at matrikelopplysninger kan utleveres for å ta hånd om andre interesser knyttet til rådigheten over matrikkelenheter eller bruken av dem.

Et spørsmål som oppstår i de tilfellene som ikke rammes av reklameforbudet, men som inneholder informasjon til eieren av en registerenhet, er om det er et absolutt forbud mot reklame i slikt informasjonsmateriell, eller om det er tillatt med noe reklame. Dette må vurderes konkret for det enkelte tilfellet. Som en generell retningslinje bør det ses hen til hva som er hovedformålet med utsendelsen. Der som hovedformålet ikke rammes av forbudet mot direkte reklame, bør det aktuelle informasjonsmaterialet aksepteres, såfremt ikke andelen reklamemateriell overstiger andelen som anses som hovedformålet i forsendelsen.

Fjerde ledd fastslår at fødselsnummer og D-nummer bare kan behandles når det er saklig behov for sikker identifisering og dette er nødvendig for å oppnå slik identifisering, jf. personopplysningsloven § 12.

Femte ledd fastslår at behandling av matrikelopplysninger ikke kan skje i et omfang som er i strid med sikkerhetsloven. Denne bestemmelsen er gitt med hjemmel i matrikkeloven § 30 femte ledd som slår fast at matrikelmyndighetene ikke kan utlevere opplysninger dersom vitale personlige eller offentlige interesser tilsier det. Bestemmelsen erstatter matrikkelforskriften § 13 annet ledd som inneholdt en henvisning til sikkerhetsloven.

Sjette ledd fastslår at opplysningene kun kan gjøres tilgjengelige for fri/åpen søking eller visning på internett med tilgangskontroll og begrensninger i antall søk.

Det er viktig å merke seg at bestemmelsen om tilgangskontroll og begrensninger i antall søk ikke gjelder i de tilfellene der det foreligger en avtale om elektronisk tilgang via et maskinlesbart grensesnitt etter § 4. Et kundeforhold der Kartverket eller en virksomhet overfører opplysninger til en av sine kunder med hjemmel i forskriften § 4 vil altså ikke rammes av bestemmelsen i sjette ledd.

Tilgangskontroll er definert i § 2 bokstav f og er å identifisere og autentisere brukere for å kunne avgjøre om vedkommende har rett til å behandle informasjonen. Vi viser til vurderingen ovenfor om hva tilgangskontroll innebærer.

Begrensninger i antall søk innebærer at det må legges inn sperrer på hvor mange søk som kan foretas fra samme bruker over en gitt periode. Som eksempel kan det nevnes at i Kartverket sin tilleggstjeneste for grunnboksopplysninger under seeiendom.no, er det laget en påloggingstjeneste via ID-porten med en begrensning i antall søk for hver innlogging.

For å få tilgang til opplysninger via internett, vil det ofte i tillegg til tilgangskontroll og begrensninger i antall søk måtte foretas en vurdering av om det foreligger «berettiget interesse» eller om formålene i matrikkeloven § 30 første ledd foreligger. Hvorvidt berettiget interesse foreligger må i utgangspunktet begrunnes konkret. Når det gjelder formålene i matrikkeloven § 30 første ledd, vil det kunne være tilstrekkelig at det etableres tjenester for utlevering der det krysses av for hvilken type oppgave opplysningene skal benyttes til, samt hvilken konkret sak det gjelder.

Eksempel

Et eksempel, der spørsmålet om opplysninger kan legges åpent ut på internett kommer på spissen, er i de tilfellene der kommunen har produsert en naboliste eller en partsliste der det fremkommer bl.a. bostedsadresser. Dokumentet må anses som et saksdokument etter offentlighetsloven, og det vil kunne kreves innsyn i dokumentet etter offentlighetsloven § 3. Offentlighetsloven § 7 inneholder imidlertid bestemmelser om bruk av offentlig informasjon der det fremgår at informasjonen kan brukes til ethvert formål dersom ikke annen lovgivning er til hinder for det. Det innebærer at matrikelregelverket kommer inn. Matrikelregelverket legger altså begrensninger på viderebruken og dermed også muligheten til å legge dette åpent ut på internett.

Krav om tilgangskontroll gjelder ikke opplysninger fra grunnboken om hjemmelsovergang og opplysninger fra matrikkelen som nevnt i § 3 annet ledd. Det må legges til grunn at dette unntaket også gjelder begrensninger i antall søk. Unntaket for opplysninger om hjemmelsovergang innebærer at avisers oversikt over overdragelser av eiendommer vil kunne anses som lovlig etter forskriften (forutsatt at opplysningene kan utleveres etter forskriften §§ 3 eller 4).

Syvende ledd fastslår at virksomheten skal holde personopplysninger fra grunnboken eller matrikkelen oppdatert og ikke lagre disse lenger enn det som er nødvendig for å gjennomføre formålet med behandlingen, jf. personopplysningsloven § 28.

Åttende ledd fastslår at enhver som får tilgang til opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen om vitale personlige eller offentlige interesser, er underlagt reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven kapittel III.

Niende ledd fastslår at tilgang til opplysninger om skjermingsverdige bygningstyper gis kun til virksomheter etter særskilt samtykke fra Kartverket. Skjermingsverdige bygninger er definert i § 2 bokstav g. Skjermingsverdige opplysninger er primært selve bygningstypen, men kan også være andre opplysninger nært forbundet med bygningstypen. Bygningsnummer, bygningskoordinater, adresse og matrikkelnummer er i utgangspunktet ikke skjermingsverdige opplysninger.

Samtykke kan ellers bare gis dersom vitale personlige eller offentlige interesser ikke blir skadelidende, se matrikkelloven § 30 femte ledd. Terskelen for å utlevere disse opplysningene må anses for å være høy. I denne sammenhengen vil det vanligvis være aktuelt dersom vitale offentlige interesser tilsier det. Det er vanskelig å se for seg at personlige interesser vil ha noen betydning i denne sammenheng. Det betyr i praksis at henvendelser fra privatpersoner i all hovedsak ikke vil kunne innvilges. Opplysningene må imidlertid kunne gis til den som ber om innsyn i «egne» opplysninger etter matrikkelforskriften § 11 femte ledd og ved utstedelse av matrikkelbrev.

Hvert tilfelle må vurderes konkret. Kartverket må fatte et vedtak om tilgang til opplysninger i hvert enkelt tilfelle etter bestemmelsen. Skjermingsverdige bygningstyper kan ikke legges åpent ut på www.seeiendom.no eller lignende nettsteder.

Utlevering til offentlig organ etter matrikkelloven § 30 første ledd bokstav a for offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon, bør tillates for alle offentlige organer som er del av stat eller kommune og som etter egen vurdering har behov for slik tilgang. Organet bør dokumentere at det har sikkerhetsrutiner som gjør at

opplysningene ikke kommer på avveie. Utlevering til andre virksomheter etter denne bestemmelsen bør bare tillates unntaksvis og der det åpenbart dreier seg om offentlig planlegging, saksbehandling eller administrasjon.

Samtykke skal vanligvis knyttes til den enkelte utlevering, men kan også gis på generelt grunnlag. Kommunen har som lokal matrikkelmyndighet behov for tilgang til opplysninger om skjermingsverdige bygningstyper. Det legges til grunn at Kartverket må gi kommunene generelle behandlingssamtykker slik at kommunene kan få utført sin oppgave som lokal matrikkelmyndighet. Det bør også være grunnlag for å gi generelle behandlingssamtykker til etater med beredskapsansvar eller etater med ansvar for vedkommende bygningstype.

Kommunen må selv sørge for at bare personer med tjenstlig behov får tilgang til skjermede opplysninger. Personen trenger ikke være ansatt i kommunen, men må være omfattet av rådmannens instruksjon og være forpliktet av forvaltningslovens og matrikkellovens taushetsbestemmelser. Dette vil kunne være landmåler som har avtale med kommunen etter matrikkelloven § 5a andre ledd andre punktum samt matrikkelfører etter tredje punktum. Tilsvarende gjelder andre virksomheter som får tilgang til disse opplysningene.

I matrikkelen vil skjermingsverdige bygningstyper bli vist som bygningsnummer, bygningskoordinat, adresse og matrikkelnummer. Bygningstypen blir ikke vist. Når det gjelder det offentlige kartgrunnlaget, må skjermingsverdige bygningstyper vises som et ordinært bygg.

Bakgrunnen for bestemmelsen om skjermingsverdige bygningstyper er sikkerhetsmessige hensyn (vitale offentlige interesser). Kartverkets myndighet til å utlevere opplysninger om skjermingsverdige bygningstyper kan ikke delegeres videre.

Tiende ledd fastslår at tilgang til opplysninger om registerenhet hvor person har fortrolig eller strengt fortrolig adresse gis kun til virksomheter etter særskilt samtykke fra Kartverket. Bestemmelsen erstatter den tidligere bestemmelsen i matrikkelforskriften § 12 sjette ledd. Samtykke må gis for hvert enkelt tilfelle.

I enkelte tilfeller kan det være hensiktsmessig at kommunen som lokal matrikkelmyndighet selv behandler fortrolige eller strengt fortrolige adresser. Statens kartverk kan derfor delegere oppgaven til kommunen. Dette forutsettes likevel kun å skje i konkrete enkelttilfeller der kommunen har kontaktopplysninger for de aktuelle matrikkelenhetene, og Kartverket ser det som uhensiktsmessig at posten må sendes via Kartverket, slik rutinen er. Oppgaven kan altså ikke delegeres til en kommune på generelt grunnlag.

Det foreligger en rutinebeskrivelse utarbeidet av Kartverket for behandling av fortrolig og strengt fortrolige adresser. Rutinebeskrivelsen gir retningslinjer for kommunens behandling av fortrolige adresser. Denne skal være kjent for relevante etater i kommunene.

Ved første gangs kontakt er det naturlig at veien om Kartverket benyttes. Kommunen bør oppfordre den «beskyttede» hjemmelshaver til å ta direkte kontakt for å avtale og etablere praktiske kontaktrutiner for fremtiden. Det er en høy terskel for at særskilt samtykke skal foreligge. Dette må vurderes konkret. Et eksempel på virksomheter som vil kunne få disse opplysningene er kommunale etater som trenger opplysninger for å sikre vedkommendes rettigheter og plikter. Andre offentlige etater bør primært søke om å få utlevert opplysningene fra folkeregisteret, ikke fra matrikkelen. For oppsett av nabolister som inneholder en eller flere eiere med fortrolig adresse, må den private parten henvende seg til kommunen som igjen tar kontakt med Kartverket for å få utlevert opplysningene. Nabolisten må deretter behandles etter egne rutiner for dette som fremkommer av rutinebeskrivelsen for behandling av fortrolig og strengt fortrolig adresse.

2.6 Til § 6 Stenging av tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

§ 6 Stenging av tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

(1) Statens kartverk og virksomheter kan stenge elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt dersom virksomheten som mottar opplysninger ikke overholder bestemmelsene i denne forskriften. Det samme gjelder dersom Datatilsynet har kommet til at virksomheten har overtrådt personopplysningsloven. Når vilkårene som nevnt er til stede, kan Kartverket pålegge en virksomhet å stenge tilgangen til mottakeren.

(2) Statens kartverk og virksomheter skal snarest mulig etter at en virksomhet er gått konkurs, stenge tilgangen til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen.

(3) Før stenging kan iverksettes, skal vedkommende virksomhet varsles. Slik varsling kan utelates når vesentlige personvern hensyn står i fare for å bli krenket eller stengingen skyldes konkurs.

(4) Den som får stengt sin tilgang, skal straks slette opplysningene. Statens kartverk og virksomheter kan kreve å få seg forelagt dokumentasjon for at sletting er utført.

Første ledd fastslår at Kartverket og virksomheter kan stenge den elektroniske tilgangen til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt dersom virksomheten som mottar opplysninger fra grunnboken og matrikkelen ikke overholder bestemmelsene i denne forskriften. Det samme gjelder dersom Datatilsynet har kommet til at virksomheten har overtrådt personopplysningsloven. Når vilkårene som nevnt er til stede, kan Kartverket også pålegge en virksomhet å stenge tilgangen til mottakeren.

Kartverket må altså fatte et vedtak om stenging. Det kan besluttes at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42.

Bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil for tilfeller der det foreligger et vesentlig mislighold av forskriftens bestemmelser.

Et vedtak om stenging kan påklages til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Annet ledd fastslår at Kartverket og virksomheter snarest mulig, etter at en virksomhet er gått konkurs, skal stenge tilgangen til tjenestene.

Tredje ledd fastslår at før stenging kan iverksettes, skal vedkommende virksomhet varsles.

Et slikt varsel må betraktes som en advarsel slik at virksomheten kan endre på de ulovlige forholdene og dermed hindre en umiddelbar stenging av tilgangen.

Varsling kan utelates når vesentlige personvern hensyn står i fare for å bli krenket eller stengingen skyldes konkurs.

Fjerde ledd fastslår at den som får stengt sin tilgang, straks skal slette opplysningene. Kartverket og virksomheter kan kreve å få seg forelagt dokumentasjon for at sletting er utført.

2.7 Til § 7 Bekreftet utskrift fra grunnboken m.m.

§ 7 Bekreftet utskrift fra grunnboken mv.

(1) Enhver kan mot gebyr etter forskrift om gebyr for tinglysning, registrering eller anmerkning i grunnboken og kraftledningsregisteret § 5 bestille bekreftet grunnbokutskrift og bekreftet kopi av tinglyst dokument fra Statens kartverk.

(2) Bekreftet grunnbokutskrift er en fullstendig utskrift over registerenheten. Den kan begrenses til å omfatte bare en enkelt av flere hjemmelshavere eller en særskilt rettighet. Opplysninger knyttet til eiendommens areal, slik som fradelinger, opprettelse av festeeiendommer og sammenføyninger, kan gis i summarisk form hvis ikke det uttrykkelig bes om at disse spesifiseres. Opplysninger som ikke er av betydning som informasjon om de forhold som er tinglyst, kan utelates fra utskriften. Utskriften skal inneholde dato og klokkeslett for når den er skrevet ut.

(3) Bekreftet grunnbokutskrift signeres av Statens kartverk eller autentiseres på annen måte slik at det tydelig fremgår at det er et originaldokument.

Første ledd fastslår at enhver mot gebyr etter forskrift om gebyr for tinglysning, registrering eller anmerkning i grunnboken og kraftledningsregisteret § 5, kan bestille bekreftet grunnbokutskrift og bekreftet kopi av tinglyst dokument fra Kartverket. Bekreftet grunnbokutskrift eller bekreftet kopi av tinglyst dokument kan gi grunnlag for et erstatningskrav etter tinglysningsloven § 35 forutsatt at bestemmelsens øvrige vilkår er oppfylt. Bare Kartverket kan utstede slike dokumenter.

Bestemmelsen erstatter tinglysningsforskriften § 20 første ledd.

Virksomheter som videreformidler opplysninger fra grunnboken bør informere om grunnlaget for videreformidlingen. Virksomheten vil i utgangspunktet ha et selvstendig erstatningsansvar for feil eller mangler som skyldes videreformidlingen.

Annet ledd fastslår at bekreftet grunnbokutskrift er en fullstendig utskrift over registerenheten. Som hovedregel gir tinglysning i seg selv ingen rettslig troverdighet for grenser eller areal. Opplysninger som ikke er av betydning som informasjon om de forhold som er tinglyst, kan utelates fra utskriften. Utskriften skal inneholde dato og klokkeslett for når den er skrevet ut.

Bestemmelsen erstatter tinglysningsforskriften § 20 annet og delvis tredje ledd.

Tredje ledd fastslår at bekreftet grunnbokutskrift signeres av Kartverket eller autentiseres på annen måte slik at det tydelig fremgår at det er et originaldokument.

Bestemmelsen erstatter deler av tinglysningsforskriften § 20 tredje ledd.

2.8 Til § 8 Betaling til Statens kartverk

§ 8 Betaling til Statens kartverk

(1) Opplysninger etter § 3 første til fjerde ledd skal gis vederlagsfritt. Statens kartverk kan uansett kreve gebyr for utskrift på papir av matrikkelkartet tilsvarende som for matrikkelbrev etter matrikkelforskriften § 16 fjerde ledd.

(2) Elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt som nevnt i § 4 første ledd, gis mot betaling fastsatt av Statens kartverk. Offentlig organ som fører opplysninger i matrikkelen eller som benytter opplysninger fra grunnboken og matrikkelen som ledd i sin myndighetsutøvelse, skal gis slik tilgang fra Statens kartverk vederlagsfritt.

(3) Betalingen skal fastsettes slik at de samlede inntektene til Statens kartverk ikke overstiger de faktiske kostnadene ved innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling av opplysninger som inngår i grunnboken og matrikkelen, med tillegg av en rimelig avkastning av investeringene. Krav på betaling er tvangsgrunnlag for utlegg.

Bestemmelsen gjelder betaling til Kartverket. Bestemmelsen gjelder ikke eventuell betaling til kommunen eller andre virksomheter. Slik betaling reguleres av offentlighetsloven, avtale eller liknende.

Det er viktig å merke seg at bestemmelsen ikke gir selvstendig hjemmel til selve utleveringen. Slik hjemmel må følge av §§ 3 eller 4.

Første ledd fastslår at opplysninger etter § 3 skal gis vederlagsfritt. Kartverket kan uansett kreve gebyr for utskrift på papir av matrikkelkartet tilsvarende som for matrikkelbrev etter matrikkelforskriften § 16 fjerde ledd. Det kan også tas betaling for bekreftede utskrifter fra grunnboken m.m., se nærmere om dette under § 7 ovenfor.

Annet ledd fastslår at elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt som nevnt i § 4 første ledd gis mot betaling fastsatt av Kartverket. Vedtak om betaling kan påklages etter § 9 med mindre prisen er fastsatt i et regulativ godkjent av departementet.

Offentlig organ som fører opplysninger i matrikkelen eller som benytter opplysninger fra grunnboken og matrikkelen som ledd i sin myndighetsutøvelse, skal gis slik tilgang fra Statens kartverk vederlagsfritt. Det er altså to alternative vilkår; det må 1) enten være et organ som fører opplysninger i matrikkelen eller 2) et organ som benytter opplysninger som ledd i sin myndighetsutøvelse. Bestemmelsen må videre forstås slik at den vederlagsfrie utleveringen gis til offentlige organer i egenskap av å være matrikkelfører eller som myndighetsutøver. Opplysningene kan altså ikke kreves utlevert vederlagsfritt til f.eks. kommunale tjenesteytere som ikke faller inn under et av de alternative vilkårene om vederlagsfri utlevering.

Begrepet offentlig organ må i all hovedsak forstås på tilsvarende måte som begrepet forvaltningsorgan i forvaltningsloven. Som forvaltningsorgan regnes ethvert organ for stat eller kommune, jf. forvaltningsloven § 1. Privat rettssubjekt regnes som forvaltningsorgan i saker hvor det treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift. Det beror altså på en konkret vurdering om et selvstendig rettssubjekt regnes som et offentlig organ eller ikke. Inn under bestemmelsen går alle kommunale organer. Dette gjelder også interkommunale samarbeidsorganer som er organisert etter kommuneloven kapittel 5, 5 A eller 5 B.

Ad 1) Offentlig organ som fører opplysninger i matrikkelen vil i all hovedsak være Kartverket og kommunene.

Ad 2)

Med myndighetsutøvelse menes at organet kan fatte avgjørelser som bygger på den rettslige myndighet organet er tildelt med hjemmel i lov eller forskrift.

Utleveringsbestemmelsene påvirker i utgangspunktet ikke det avtaleregulerte Norge digitalt-samarbeidet. Et myndighetsorgan sin rett til gratis tilgang til data etter forskriften er ikke til hinder for at organet gjennom avtale aksepterer at matrikkelinformasjon eller grunnboksinformasjon verdisettes når Norge digitalt-bidraget skal fastsettes.

Tredje ledd fastslår at betalingen skal fastsettes slik at de samlede inntektene til Kartverket ikke overstiger de faktiske kostnadene ved innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling av opplysninger som inngår i grunnboken og matrikkelen med tillegg av en rimelig avkastning av investeringene.

Bestemmelsen er identisk med bestemmelsen i offentlighetsloven § 8 tredje ledd. I Kongelig resolusjon av 17. oktober 2008 om iverksetting av offentlighetsloven og offentlighetsforskriften blir det gitt nærmere føringer på side 77 som også må legges til grunn etter bestemmelsen her. Det fremkommer bl.a. at «Når det gjelder kostnadssida går departementet ut frå at ikkje berre reine kostnader til innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling kan takast med i berekinga, men også utviklingskostnader, medrekna kostnader til å utvikle nye produkt og til å utvikle nye formidlingstenester. For verksemder som utelukkande driv informasjonsutlevering vil såleis alle produksjonskostnadene danne grunnlag for berekinga. Der verksemda også driv med annan produksjon, vil alle kostnader som står i samanheng med informasjonsutleveringa, og ei høveleg del av verksemda sine generelle kostnader som ikkje kan tilskrivast særskilde delar av verksemda, inngå i berekinga.»

Dette vil altså være «taket» for prisnivået. Den faktiske prisen på opplysningene vil også avhenge av Kartverkets årlige budsjett. For 2014/2015 ligger prisene vesentlig lavere enn «taket» som er fastsatt i bestemmelsen.

Krav på betaling er tvangsgrunnlag for utlegg. Bestemmelsen erstatter tinglysningsforskriften § 20 fjerde ledd og matrikkelforskriften § 17.

2.9 Til § 9 Klage

§ 9 Klage

(1) Følgende vedtak fattet av Statens kartverk, kan påklages til departementet etter kapittel IV til VI i forvaltningsloven:

- a) avslag på tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen etter § 3, § 4 og § 5,
- b) stenging av tilgang til opplysninger etter § 6 og
- c) fastsetting av betaling etter § 8 når betalingen ikke framgår av regulativ godkjent av departementet.

(2) Klage gir ikke utsatt iverksetting av vedtaket.

Første ledd fastslår at nærmere angitte vedtak fattet av Statens kartverk, kan påklages til departementet etter kapittel IV til VI i forvaltningsloven. I tillegg kommer bestemmelsene om klage i matrikkelloven § 46, jf. første ledd bokstav j som fastslår at vedtak om utlevering av opplysninger fra matrikkelen etter § 30 kan påklages.

Annet ledd fastslår at klage ikke gir utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42.

3 Standardvilkår for leveranser av eiendomsinformasjon fra Kartverket

3.1 Pris, tilgang og vilkår

Bedrifter som ønsker å formidle informasjon fra matrikkelen eller grunnboken må inngå en avtale med Kartverket i form av en hovedrammeavtale for eiendomsinformasjon med tilhørende vedlegg.

Eiendomsinformasjon kan også kjøpes direkte fra virksomheter som har inngått avtale med Kartverket.

Virksomheten som får informasjonen fra Kartverket, vil være selvstendig behandlingsansvarlig. Det er virksomhetens eget ansvar å følge de aktuelle lover og forskrifter som regulerer behandlingen og viderebruken.

Virksomhetene kan selv sette sammen informasjonen i ulike tjenester og de er også ansvarlige for at informasjonen faglig sett ikke fremstår som villedende for brukeren. Dersom eiendomsopplysningene lagres og viderefremmes ved å bruke virksomhetens egne tjenester, skal dette fremgå klart overfor virksomhetenes brukere. Ved bruk eller videreformidling av Kartverkets søketjenester kan virksomhetene vise til at opplysningene er hentet fra grunnboken.

Standardvilkår er regulert i en hovedrammeavtale.

Rammeavtalen inneholder forutsetninger, partenes plikter, krav som må være oppfylt under hele avtaleperioden, betalingsbetingelser og tilganger. Spesifikasjon av driftstjenestene, krav til tjenestekvalitet (SLA), krav til tilgjengelighet, håndtering av driftsstans (pålitelighet), kapasitet, behandlings- og responstider, feilretting, sikkerhetskopiering og gjenoppretting er også ivaretatt i rammeavtalen.

Rammeavtalen inneholder videre ytterligere krav om systemdokumentasjon, spesifikasjon av beredskap, kvalitetssystem, sikkerhet, tilgjengelighet, risiko, ansvar, erstatning, taushetsplikt, rettigheter, avtalens varighet, mislighold, opphør av avtalen, endringer, overdragelse, rettsvalg, tvister, henvendelse og undertegning.

Pris, tilgang og vilkår for eiendomsinformasjon reguleres i vedlegg til hovedrammeavtalen.

Vedleggene inneholder bestemmelser om betalingsbetingelser, pris på tjenester fra grunnboken og matrikkelen, gebyr for bekreftet grunnboksutskrift, Kartverkets plikter, behandling av personopplysninger, tilgang til opplysninger fra grunnboken eller matrikkelen, SLA, merking av data samt oppsigelse av avtalen.

[Utleveringsforskriften § 8](#) annet ledd bestemmer at elektronisk tilgang til opplysninger fra grunnboken og matrikkelen via maskinlesbart grensesnitt som nevnt i § 4 første ledd, gis mot betaling fastsatt av Statens kartverk. Betalingen fastsettes både som et fast abonnement og ved stykkpris. Virksomheter må altså betale en årlig avgift for tilgangen til eiendomsinformasjonen, i den grad virksomheten ikke har krav på gratis leveranser i hht. utleveringsforskriften § 8 annet ledd siste punktum.

Eiendomsinformasjon kan også [kjøpes direkte av virksomheter](#) som har tegnet avtale med Kartverket.

Fra 1. januar 2014 kom ny prismodell for eiendomsopplysninger fra både grunnboken og matrikkelen. Målet med prismodellen var å gjøre det enklere og mer forutsigbart for virksomheter som skulle bruke eiendomsopplysninger. Prismodellen gir virksomheter med stor bruk av eiendomsopplysninger rimelig og forutsigbar tilgang til data til fastpriser. Samtidig vil nye virksomheter lettere kunne starte opp og bruke eiendomsopplysninger når det finnes lave stykkpriser. Målet er å stimulere til økt bruk av de offentlige eiendomsopplysningene og initiere innovasjon i næringslivet og samfunnet forøvrig. Prismodellen skal oppfattes som rettferdig og transparent og være enkel å administrere for alle parter.

Følgende eiendomstjenester tilbys fra Kartverket:

- Endringslogg/ massivuttrekk fra matrikkelen
- Endringslogg/ massivuttrekk fra grunnbok
- Informasjonstjenestene for direkteoppslag i matrikkelen
- Informasjonstjenestene for direkteoppslag i grunnboken
- Stykkpris på informasjonstjenestene for grunnbok og matrikkel
- Bekreftet grunnboksutskrift

Vi vil i det følgende beskrive de enkelte eiendomstjenestene nærmere.

3.2 Nærmere om de enkelte formene for tilgang til eiendomsinformasjon

3.2.1 Endringslogg/ massivuttrekk fra grunnboken og matrikkelen (endringslogg-API)

Kartverket tilgjengeliggjør et grunndatagrensesnitt med en endringslogg fra et gitt tidspunkt/endringsnummer som er egnet til å oppdatere en eventuell database. En slik oppdatering kan skje i tilnærmet sanntid dersom virksomheten ønsker det. Endringsloggen tilbyr ytterligere filtrering.

En slik leveranse stiller krav til kompetanse hos de virksomheter som ønsker å ta dette i bruk. Grunndataene er lite strukturert, men gir stor fleksibilitet i bruk.

Prisene på tjenestene kan finnes på denne nettsiden: <http://www.kartverket.no/bestille/bestille-eiendomsdata/>

3.2.2 Informasjonstjenestene for direkteoppslag i grunnboken og matrikkelen

Informasjonstjenestene inneholder tjenester som har innebygget struktur om hvordan grunnboksdata og matrikkeldata skal sammenstilles ved utskrifter som er en forhåndsspesifisert sammenstilling av data. Informasjonen gis i ulike formater som xml, pdf, tekst, osv og har en høyere grad av bearbeiding sammenlignet med endringsloggAPIet beskrevet ovenfor. Informasjonstjenestene er bearbeidet og strukturert, hvilket igjen gir tjenestene mindre grad av fleksibilitet og stiller mindre krav til kompetanse.

Eksempler på forhåndsdefinerte utskrifter:

- Matrikkelbrev (pdf-format)
- Grunnboksutskrift (pdf-format)
- Informasjonstjenester med utskriftselementer(xml-format)

Prisene på tjenestene kan finnes på denne nettsiden: <http://www.kartverket.no/bestille/bestille-eiendomsdata/>

Tilgangen omfatter også de standardrapporter som til enhver tid er utarbeidet og tilgjengeliggjort fra matrikkelen, som adresser, bygg og matrikkelenhet levert for Norge digitalt.

3.2.3 Stykkpris pr. kall på informasjonstjenestene for grunnboken og matrikkelen

Kartverket leverte tidligere 35 tjenester gjennom API over grunnboken. Grunnet forbedring i form av sammenlåsning av visse tjenester, er disse i ferd med å reduseres til 20. Eksempelvis vil pengeheftelser på en registerenhet leveres både for fast eiendom og borettsandeler i samme tjeneste – hvor Kartverket før tilbød to forskjellige tjenester for dette. De 35 nåværende tjenestene fases ut og erstattes fullt ut av de 20 i første halvår av 2015.

Prisene på tjenestene kan finnes på denne nettsiden: <http://www.kartverket.no/bestille/bestille-eiendomsdata/>

3.2.4 Bekreftet grunnboksutskrift

Bekreftede grunnboksutskrifter og bekreftede utskrifter av tinglyst eller registrert dokument kan bestilles fra Kartverket. Bekreftet grunnboksutskrift signeres eller autentiseres av Kartverket. Dokumentene kan også gjøres tilgjengelig for tredjepart av virksomheter som kan bestille dem direkte via API'et til Kartverket.

Forskrift om gebyr for tinglysing, registrering eller anmerkning i grunnboken og kraftledningsregisteret § 5 fastsetter gebyret for utskriftene. Gebyr for bekreftet utskrift av grunnboken som er bestilt gjennom brukere som har avtale med Statens kartverk innkreves etter-skuddsvis. Brukeren er ansvarlig som selvskyldner for betalingen av gebyret for slike utskrifter.

Utskriftene vil bli sendt ut fra Kartverket på Kartverkets vannmerkepapir. Bekreftet grunnboksutskrift vil etter hvert bli tilgjengelig elektronisk.

De gjeldende gebyrsatsene er som følger:

Bekreftet grunnboksutskrift, fast eiendom	kr 172,-
Bekreftet grunnboksutskrift historisk, fast eiendom	kr 40,-
Bekreftet grunnboksutskrift, andel i borettslag	kr 172,-
Bekreftet grunnboksutskrift historisk, andel i borettslag	kr 40,-
Bekreftet kopi av tinglyst eller registrert dokument	kr 172,-

3.3 Dokumentasjon vedrørende matrikkelens tekniske grensesnitt

Matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser. Matrikkelen er ett av landets tre basisregistre sammen med Enhetsregisteret og Det sentrale folkeregisteret. I tillegg utgjør matrikkelen en av fem felleskomponenter i regjeringens digitaliseringsprogram for den offentlige forvaltningen. Disse fem er Enhetsregisteret, Det sentrale folkeregisteret, AltInn og felles infrastruktur for elektronisk ID i tillegg til matrikkelen.

Spesifikasjon av datainnholdet i matrikkelen finnes her:

<http://www.kartverket.no/Eiendom-og-areal/Matrikkelen/Eiendomsregisteret/>

Tilgang til matrikkel-produksjonssystemet og dokumentasjon finnes her:

<http://www.matrikkel.no/matrikkel>

Informasjon om WMS/WFS finnes her:

https://www.test.matrikkel.no/innsynapi_v3/docs/index.html#WF

I dokumentasjonen finnes tips og svar vedrørende endringslogg og initial nedlasting.

Bedrifter som ønsker tilgang til å teste ut Kartverkets matrikkeltjenester må fylle ut et skjema for å få tilgang til [testserver](#).

Denne siden gir informasjon om tilgang til testing av matrikkelsystemet:

<https://www.test.matrikkel.no/matrikkel/>

Matrikkelen opererer med følgende brukerroller/ tilganger:

- **Endringslogg** – Den gir tilgang til Kartverkets endringslogg for lokale kopier. Den har rollen Innsyn (ML § 13) innebygget. For utvidet innsynstilgang gir Kartverket i tillegg InnsynUtenFnr eller InnsynMedFnr.
- **Innsyn** – Lesetilgang for matrikkeldata og eierinformasjon på offentlige personer fra enhetsregisteret i Brønnøysund. Den gir ikke ut data fra kommunal tilleggsdel.
- **InnsynUtenFnr** – Lesetilgang for matrikkeldata og eierinformasjon på alle personer med fødselsdato. Den gir ikke ut data fra kommunal tilleggsdel.
- **InnsynMedFnr** – Lesetilgang for matrikkeldata og eierinformasjon på alle personer med fødselsnummer. Den gir ikke ut data fra kommunal tilleggsdel.

Kommunal tilleggsdel er opprettet av den enkelte kommune som også har ansvar for etablering, datainnhold, datakvalitet, ajourhold, osv. Kartverket kan derfor ikke gi noen generell tillatelse til å overføre den kommunale tilleggsdel til de virksomheter som ønsker dette. Virksomheter må selv skaffe til veie en slik tillatelse ved å innhente aksept fra den enkelte kommune.

Kursservere for Matrikkelsystemet finnes her:

<http://www.kurs.matrikkel.no/>

Brukerstøtte for matrikkelen nås via e-post adressen

matrikkelhjelp@kartverket.no

3.4 Dokumentasjon vedrørende grunnbokens teknisk grensesnitt:

Ny grunnbok er et samlet system for konverterte data fra tinglysningssystemene Regina Fast Eiendom og Regina Boret. Systemet ivaretar Kartverkets ansvar for avgivelse av grunnboksdata. Ny grunnbok er et arbeidsnavn for systemet.

Test:

<https://test.grunnbok.no/grunnbok>

Produksjonspilot:

<https://www.grunnbok.no/grunnbok/>

Virksomheter med avtale får to stk. brukertest tilganger på «ny grunnbok» – en tilgang med og en tilgang uten fødselsnummer.

API over grunnboken for fast eiendom – Fast eiendom produksjon:

<https://gbapi.statkart.no/fast/>

API over grunnboken for andeler i borettslag – Boret produksjon:

<https://gbapi.statkart.no/boret>

API over grunnboken for fast eiendom:

<https://testgbapi.statkart.no/fast/>

API over grunnboken for fast eiendom:

<https://testgbapi.statkart.no/boret/>

Vedlegg 1

Oversikt over hvem som kan få oppgitt hvilke opplysninger etter utleveringsforskriften § 3

Alle	Alle	Den som har berettiget interesse etter matrikellova § 30 annet ledd	Den som har hjemmel i matrikellova § 30 første ledd
			
Hva som er registrert i grunnboken om en bestemt registerenhet, med unntak av fødselsnummer og D-nummer	Matrikelnummer, matrikkelenhetstype, areal, grenselinjer, grensepunkt, kulturminner, forurensninger i grunnen, bygningsnummer, næringsgruppe, bygningsstatus og bygningstype med unntak av skjermingsverdige bygningstyper, vegadresse, adressetilleggsnavn, matrikeladresse, matrikeladressenavn og opplysninger om grunnkrets, valgkrets, kirkesokn, tettsted og postnummer, tilhørende koordinater	Hvem som er registrert eier eller fester, avtale eller vedtak om erverv av grunn til offentlig veg eller jernbane, framsatt karv om sak for jordskifteretten, bebygd areal, antall etasjer og deres bruksareal, heis, bygningshistoriske opplysninger, vannforsyning, avløp, energikilder og oppvarming, pålegg som gjelder bruk av grunn eller bygninger, adresser til matrikkelenheter, bygninger og bruksenheter, og sammenheng mellom matrikkelenheter, adresser og bygninger	Opplysninger fra matrikkelen i samsvar med formålet med behandlingen

Vedlegg 2

Oversikt over hvilke opplysninger de ulike virksomhetene kan få etter utleveringsforskriften § 4 (elektronisk tilgang via maskinlesbart grensesnitt)

Alle virksomheter	Virksomheter med berettiget interesse eller som videreformidler til noen med berettiget interesse (Undervisnings- og forskningsformål er inkludert)	Virksomheter som skal bruke opplysningene til et av formålene i matrikkell. § 30 første ledd eller som videreformidler til noen med slikt formål	Virksomheter med berettiget interesse etter matrikkell. § 30 annet ledd eller som videreformidler til noen med slik interesse	Advokater, banker, forsikringsselskap, finansieringsforetak, inkassovirksomhet, kredittopplysningsforetak, namsmyndighet, staten, kommuner, fylkeskommuner, eiendomsmeglerforetak, revisorer, domstoler, presseorgan, andre etter særskilt samtykke, eller virksomheter som videreformidler til noen av disse
				
Opplysninger fra matrikkelen som nevnt i forskriften § 3 annet ledd*	Opplysninger fra grunnboken, med unntak av fødselsnummer, D-nummer og pengeheftelser.*	Alle opplysninger fra matrikkelen*	Opplysninger fra matrikkelen som nevnt i forskriften § 3 tredje ledd*	Alle opplysninger fra grunnboken og matrikkelen*

* Skjermingsverdige bygningstyper og fortrolige adresser er unntatt i alle disse tilfellene

Utgitt av:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 22 24 20 00

Omslagsfoto: Jan Hausken, KMD
Design: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon 03/2015